

Izložbe

METAFORA SLOBODE

GORAN BLAGUS

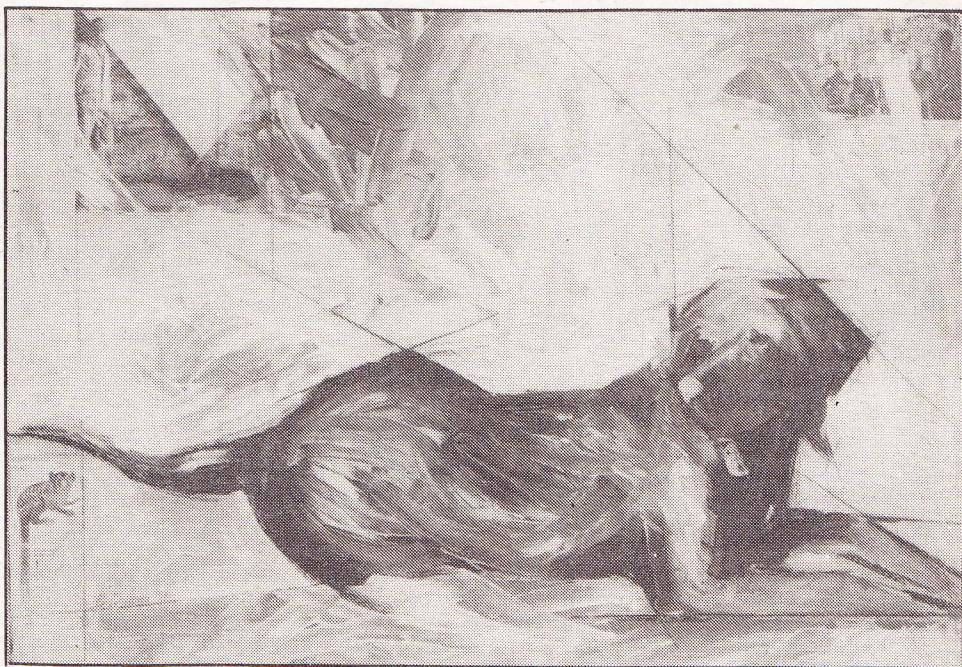
Kao odrazom stvarnog stanja, svijeta koji iščezava, bave se danas gotovo sve umjetničke teme. A stanje je to kada mnogi, inertno se prepuštajući zagrljaju matice suvremene civilizacije, više niti ne mare za probleme vlastitog nestajanja, kada ih njihovi zagubljeni osjećaji polako pretvaraju u posve ravnodušnu ljudsku gomilu. Atmosfera je sve više nalik onaj biblijskoj, predpotopnoj situaciji, kada napokon treba postati svjestan da je stigao posljednji trenutak da svak nešto učini za sebe, ali i za svijet u kojemu zajedno živimo.

Hrvatski likovni umjetnik srednje generacije Branimir David Kusik, rođen u Osijeku 1946, svojim slikarstvom ne izgrađuje globalne projekte neke naše bolje budućnosti, ali se u njegovom sadržaju jasno uočava nastojanje ovog umjetnika da se odupre stanju ravnodušnosti. Poetika njegova cjelokupnog stvaralaštva čvrsto je utemeljena u *genreu* slikarskog interpretiranja životinjskog svijeta. Slavonca je život odgojio u stoljetnoj hladovini Kozarčevih šuma, u svoj punini melankolične zaljubljenosti u zavičaj, u prirodne ljepote ravnoga krajolika, pa tako i u ovdašnje životinjske vrste. Stoga je u ovostoljetnoj likovnoj tradiciji Slavonije i prije bio animalista – sjetimo se samo Kraljevića, Bečića i Filakovca.

I tradicija i suvremenost

Međutim, daleko je Kusik od toga da bi bio slikar koji će tek vješto katalogizirati životni prostor oko sebe. Naprotiv, usudujem se tvrditi da u novijem hrvatskom slikarstvu gotovo i nema osobe koja je u tolikoj mjeri znanlački iskoristila variranje jedne teme za postizanje tako razvedenog likovnog opusa, a da je isto-

Uz novije slike Branimira Davida Kusika u Galeriji likovnih umjetnosti u Osijeku

Branimir David Kusik: »Glupson I«, akril na platnu, 1994.

dobno ostvarena i sva punoća izraza zasnovanog na više nego zavidnoj autentičnosti. Može se još dodati da je malotko kao ovaj slikar uspio kod nas izgraditi tako duboki i konkretno stratigrafirani sustav koji u sebi obuhvaća i tradiciju i suvremenost, dakle, jednu širu metaforu našega svekolikog postojanja.

A bavi se Kusik svojom temom već punih dvadeset godina, još od 1975. kada je diplomirao na Akademiji likovnih umjetnosti u Ljubljani gdje je potom završio i grafičku specijalku. Slikao je on tako životinje u osjećkom Zoološkom vrtu, ali i one o kojima se sve vrijeme rata brinuo u mirnom dvorištu svog ateljea u baroknoj Tvrdi. Ipak, najviše je volio susreće s pticama, sranama i jelenima u baraniškom Kopačkom ritu gdje

će sa svojim kistom sigurno uskoro ponovo doći.

Ekranizirano iverje

Nakon svega rečenog, možda će neobično djelovati sljedeća moja tvrdnja da je Kusikov rad i snažnog urbanog predznaka. Osjećajući impulse visokih tehnologija i elektronskih medija, Kusikova su platna, barem u ovom zadnjem petogodišnjem ciklusu, više nalik ekraniziranom iverju, no što predstavljaju mimetičku sliku konkretne prirode. Platna nu djelomice slijede neke varijante američkog pop-arta (što je posljedica slikareva velikog poštovanja Rauschenberga), ali se u znatnoj mjeri ona približavaju i ekspresiji talijanske transavangarde. Napose su Kusikova platna u dosluhu s Paladi-

nom i Chiom, no ipak znatno odmaknuta od njih, po najviše zbog specifične širine poteza na njima i izrazitoj komplementarnosti svoje kolorita.

Na kraju, još nešto. Pregledavajući neveliku umjetnikovu bibliografiju, može se uočiti da je Zagreb u izložbama (samo jedna samostalna u Galeriji SC-a) i svome tisku dosad posve zanemarivo ovoga umjetnika. A Branimir David Kusik danas je jedan od rijetkih domaćih umjetnika kojemu je uspjelo kreirati prostor svoje apsolutne slobode. Upravo je životinja naj snažnija metafora te slobode. Popunivši njima svoju »slikarevu arku«, zaplovio je Kusik valovitim morem vlastite sudbine. S nadom, vjeron i ljubavlju u svome srcu.